

ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA

Předmět	STOMATOLOGIE
Obor	Zubní instrumentářka
Vyučující	Monika Králová, DiS.
Školní rok	2022/2023

1. Orální zdraví, morfologie jednotlivých zubů
2. Topografie zubních ploch, označování zubů: vyšetření v zubním lékařství a jeho dokumentaci
3. Histologická stavba zubu: vyšetření pacienta, anamnéza, diagnóza a plán terapie
4. Orofaciální oblast, její popis a funkce: přístroje v zubní ordinaci. SW dokumentace
5. Zubní kaz, diagnostika a terapie, prevence zubního kazu: klasifikace zubního kazu, nástroje a přístroje a materiály k diagnostice zubního kazu
6. Komplikace zubního kazu, záněty: RTG vyšetření, pomocná vyšetření
7. Anatomie a význam parodontu: anamnéza v zubním lékařství
8. Nemoci parodontu, rozdělení parodontopatií, jejich prevence a léčba: intraorální vyšetření, indexy (CPITN, PBI, QHI), prevence parodontopatií
9. Traumatologie v zubním lékařství – poranění zubů a poranění měkkých tkání
10. Traumatologie v zubním lékařství – poranění kostních tkání: RTG vyšetření pacienta
11. Záněty, onemocnění ústní sliznice: základní dokumentace v zubním lékařství
12. Náhlé příhody v zubní ordinaci (alergické reakce, srdeční onemocnění aj.).
Ošetřování rizikových pacientů, těhotných a dětí
13. Nádory, cysty: změny v dutině ústní po ztrátě zubů
14. Anomálie zubů a čelisti: diagnóza a plán terapie, ortodontie
15. Specifické záněty dutiny ústní, projevy celkových chorob v dutině ústní: spolupráce oboru zubní lékařství s dalšími obory medicíny
16. Úsek dětského zubního lékařství, úrazy dětí, komunikace
17. Úsek konzervativního zubního lékařství, prevence v kariologii
18. Protetika v zubním lékařství, spolupráce se zubní laboratoří, dentální tým
19. Chirurgie v zubním lékařství, anestezie
- 20.** Preventivní zubní lékařství, dentální hygiena

Závěrečné zkoušky ZIS - STOMATOLOGIE

1. Orální zdraví, morfologie jednotlivých zubů

Vysvětlit pojmy zdraví, orální zdraví, prevence (typy), profylaxe (formy), definice zdraví podle Světové zdravotnické organizace (zdraví je stav úplné tělesné, duševní a sociální pohody, nejen přítomnost choroby nebo vady)

Popsat základní tvary jednotlivých zubů (morfologie-nauka o tvarech)

2. Topografie zubních ploch, označování zubů: vyšetření v zubním lékařství a jeho dokumentaci

Popsat jednotlivé úseky chrupu a jejich funkci (frontální úsek, laterální úsek).

Vyjmenovat plošky jednotlivých zubů (vestibulární, palatinální, lingvální...)

Rozdíl v označování dočasného a stálého chrupu (římské a arabské číslice).

3 způsoby označování zubů (Zsigmondy, znaménková metoda, dvojčíselné značení).

Komplexní vstupní vyšetření v zubní ordinaci (dokumentace a zápis do karet).

3. Histologická stavba zubu: vyšetření pacienta, anamnéza, diagnóza a plán terapie

Vysvětlit, které tkáně se na stavbě zubů podílí z histologického hlediska (sklovina, zubovina, zubní cement, zubní dřeň) a stručně je charakterizovat.

Pojem extraorální a intraorální vyšetření, vysvětlit pojem diagnóza, prognóza a uvést co je obsahem léčebného plánu. Obory v zubním lékařství a náplň.

4. Orofaciální oblast, její popis a funkce: přístroje v zubní ordinaci. SW dokumentace

Popis horní a dolní čelisti, vyjmenovat obličejové svaly mimické (tvářový, kruhový ústní, svaly horního a dolního rtu, sval bradový) a svaly žvýkací. Přístrojové vybavení zubní ordinace, SW dokumentace.

Popis dutiny ústní:

- a) ohraničení a rozdělení dutiny ústní (vestibulum, ret, tvář, gingiva)
- b) vlastní dutina ústní – charakteristika a dělení (spodina a patro), jazyk, slinné žlázy
- c) funkce dutiny ústní (vyjmenovat)

5. Zubní kaz, diagnostika a terapie, prevence zubního kazu: klasifikace zubního kazu, nástroje a přístroje a materiály k diagnostice zubního kazu

Vysvětlit pojem zubní kaz a jeho vznik diagnostika a terapie.

Rozdělení zubního kazu, a to podle vzniku, podle způsobu šíření, podle rychlosti průběhu, podle místa výskytu (zde uvést rozdělení tříd podle Blacka). Plak a retenční místa plaku.

Nástroje a přístroje a materiály pro diagnostiku zubního kazu (vyšetřovací nástroje, Diagnodent, RTG, karies detektor)

6. Komplikace zubního kazu, záněty: RTG vyšetření, pomocná vyšetření

Uvést možné komplikace při neléčeném zubním kazu (zánět zubní dřeně, popis vzniku zánětu, uvést druhy zánětu, tj. akutní a chronický, a rozdíl mezi nimi, dále nekróza, gangréna, periodontitis, periostitis). Baumeho dělení pulpy. Charakterizovat rentgenologické vyšetření (definice, indikace, kontraindikace). Charakterizovat pomocná vyšetření.

7. Anatomie a význam parodontu: anamnéza v zubním lékařství

Uvést tkáně tvořící parodont a popis parodontu (dáseň – gingiva, ozubice – periodoncium, zubní cement, kostěné zubní lůžko, dásňový žlábek – gingivální sulkus). Význam parodontu a onemocnění parodontu.

Vysvětlit pojem anamnéza, typy anamnéz, alergie, onemocnění související se zubním zdravím, osobní a rodinná anamnéza.

8. Nemoci parodontu, rozdělení parodontopatií, jejich prevence a léčba: intraorální vyšetření, indexy (CPITN, PBI, QHI), prevence parodontopatií

Příčiny vzniku parodontopatií (místní a celkové), rozdělení parodontopatií (onemocnění gingivy, parodontitidy, atrofie parodontu) a jejich stručná charakteristika, předcházení (prevence) vzniku parodontologických onemocnění a léčba. Intraorální vyšetření v parodontologii, indexy (hygienické, gingivální, parodontologické).

9. Traumatologie v zubním lékařství – poranění zubů a poranění měkkých tkání

Vysvětlit jakou problematikou se traumatologie v zubním lékařství zabývá, jaké jsou nejčastější příčiny úrazů. Poranění zubů: kontuze zubů, subluxe zubů, luxace zubů, zlomeniny zubů. Poranění měkkých tkání obličeje a úst: vyjmenovat měkké tkáně obličeje a úst (kůže, podkoží, svaly, sliznice, slinné žlázy, nervy a cévy). Vyjmenovat druhy poranění měkkých tkání. Péče o pacienta po traumatu, poučení pacienta.

10. Traumatologie v zubním lékařství – poranění kostních tkání: RTG vyšetření pacienta

Poranění kostních tkání: druhy zlomenin a jejich rozdělení podle: vzájemného vztahu, vztahu k okolí, podle množství lomných čar, podle působení síly, podle příčiny. Charakterizovat zlomeniny horní a dolní čelisti. Léčba zlomenin (repozice, fixace). Vysvětlit pojem luxace dolní čelisti. Charakterizovat rentgenologické vyšetření (co to je a kdy se provádí, typy RTG, přístroje, evidence).

11. Záněty, onemocnění ústní sliznice: základní dokumentace v zubním lékařství

Příčiny zánětu podle původce, místní příznaky zánětu. Formy zánětu: podle průběhu (akutní, chronické) – vysvětlit rozdíly, podle charakteru zánětlivých projevů (specifické, nespecifické). Záněty dutiny ústní = stomatitidy: rozdělit podle lokalizace zánětu, uvést možné příčiny vzniku zánětu dutiny ústní. Vyjmenovat a stručně charakterizovat nejčastější primární stomatitidy (gingivostomatitis ulceroza, herpes simplex, recidivující afty, SOOR, galvanický zánět jazyka, alergie). Vysvětlit pojem dokumentace v ZO – podmínky zápisu dat.

12. Náhlé příhody v zubní ordinaci (alergické reakce, srdeční onemocnění aj.). Ošetřování rizikových pacientů, těhotných a dětí.

Vysvětlit pojem alergie a alergen. Uvést příklady alergenů. Rozdělení alergií (kontaktní, celková). Uvést projevy rozvíjejícího se šokového stavu (anafylaktického šoku). Prevence náhlých stavů, ošetřování rizikových pacientů, těhotných žen, dětí.

13. Nádory, cysty: změny v dutině ústní po ztrátě zubů

Vysvětlit co je a jak vzniká nádor. Dělení nádorů (benigní – nezhoubné a maligní – zhoubné). Vysvětlit pojem metastáza a karcinogen. Vysvětlit pojem prekanceróza (předrakovinový stav), vyjmenovat některé prekancerózy v orofaciální oblasti (leukoplakie, benigní nádory a jiné afekce, které se v patřičné době nezhojí). Cysty: vysvětlit pojem cysta a vyjmenovat druhy cyst podle podmínek vzniku (retenční, implantační, fetální, hormonální, parazitární, nádorové). Vysvětlit pojem stomatologická anamnéza. Vysvětlit jaké změny nastávají v dutině ústní po částečné a úplné ztrátě zubů: sklon okolních zubů do mezer a posun zubů do mezer, úbytek kosti, poruchy fonetické funkce, změny na čelistním kloubu, změny vzhledu obličeje.

14. Anomálie zubů a čelisti: diagnóza a plán terapie, ortodontie

Vysvětlit pojem anomálie zubů a čelistí. Uvést příčiny vzniku ortodontických anomálií (dědičné, vrozené a získané faktory), rozdělení ortodontických anomálií (nepravidelné postavení jednotlivých zubů, anomálie v počtu zubů, anomálie velikosti zubů, anomálie skusu zubních skupin).

Čelistní anomálie: uvést rozdělení podle Anglea.

Vysvětlit pojem diagnóza v ortodontii a uvést co je obsahem léčebného plánu.

15. Specifické záněty dutiny ústní, projevy celkových chorob v dutině ústní: spolupráce oboru zubní lékařství s dalšími obory medicíny

Vysvětlit, co je specifický zánět (je vyvolán stejnou příčinou – např. syfilis, TBC).

Syfilis charakterizovat onemocnění, uvést původce onemocnění. Uvést v jakých formách se toto onemocnění vyskytuje (vrozené, získané). Uvést a charakterizovat 3 stádia onemocnění. Terapie onemocnění.

TBC charakterizovat onemocnění, uvést původce onemocnění. Terapie onemocnění.

Vyjmenovat projevy některých celkových onemocnění na sliznici dutiny ústní (např. spála, spalničky, zarděnky, slintavka a kulhavka, AIDS).

Uvést některé obory medicíny, se kterými zubní lékařství spolupracuje.

16. Úsek dětského zubního lékařství, úrazy dětí, komunikace

Charakterizovat obor dětské zubní lékařství. Popsat vývoj chrupu a vysvětlit nutnost prevence zubního kazu. Uvést nejčastější onemocnění dutiny ústní v dětském věku.

Objasnit problematiku ošetřování dítěte v zubní ordinaci.

Traumatologie u dětí, komunikace.

17. Úsek konzervativního zubního lékařství, prevence v kariologii

Charakterizovat obor konzervativní zubní lékařství (kariologie, endodoncie)

Vysvětlit pojem zubní kaz a jeho vznik diagnostika a terapie.

Rozdělení zubního kazu, a to podle vzniku, podle způsobu šíření, podle rychlosti průběhu, podle místa výskytu (zde uvést rozdělení do 5 tříd podle Blacka).

Komplikace zubního kazu (vysvětlit pojem pulpitis a periodontitis).

Popsat postup při ošetření zubního kazu (preparace kavit, příprava nástrojů a výplňových hmot). Prevence v kariologii.

18. Protetika v zubním lékařství, spolupráce se zubní laboratoří, dentální tým

Charakterizovat obor stomatologická protetika. Popis základních výkonů při zhotovování stomatologických náhrad. Popsat spolupráci stomatologa se zubní laboratoří. Uvést dělení stomatologických protéz (náhrad) na fixní a snímatelné. Vysvětlit co jsou fixní náhrady a co jsou snímatelné náhrady. Vysvětlit pracovní postup při zhotovení otisku situace v ústech pacienta (příprava pacienta, otiskovací lžička, otiskovací hmota). Vypsání laboratorního štítku (žádanky na zhotovení stomatologické náhrady). Dentální tým – stručná charakteristika.

19. Chirurgie v zubním lékařství, anestezie

Charakterizovat obor stomatologická chirurgie (dento-alveolární, maxillo-faciální) Vysvětlit pojmy: extrakce, incize, preprotetická chirurgie, implantát. Uvést indikace a kontraindikace extrakcí, popsat extrakční výkon a možné komplikace po extrakci. Popsat přípravu pacienta (před a po) k chirurgickému výkonu ve stomatologii. Nástroje, péče o nástroje a poučení pacienta, vyšetření.

20. Preventivní zubní lékařství, dentální hygiena

Charakterizovat činnost v oblasti preventivního zubního lékařství. Vysvětlit pojmy prevence a profylaxe. Vysvětlit zásady prevence zubního kazu. Uvést moderní metody hygieny dutiny ústní a chrupu. Vysvětlit význam racionální výživy a prevenci vzniku zubního kazu. Plak, zubní kámen, retence plaku, terapie parodontopatií, dentální hygiena, preventivní vyšetření, fluoridace, preventivní programy.